

TYSK KRIGSFORBRYDER LÆGE I GHANAS JUNGLE

Vil kuplerne udlevere dr. HORST SCHUMANN, som Nkrumah holdt hånden over til trods for hans forfærdende fortid?

Af OLE SMITH

■ Omvæltningen i Ghana har aktualiseret en gammel krigsforbrydersag. Siden 1961 har en tysk læge, dr. HORST SCHUMANN, praktiseret i den nordghanesiske provinsby Kete Krachi, der ligger i den meget spredtboede Volta-region i den nordlige del af landet. Dr. Schumann er chef for det lokale hospital og tillige distriktslæge, ansat af de ghanesiske myndigheder.

Men dr. Schumann har forfærdende mørke punkter i sin fortid, og de er grunden til, at han har gemt sig bort i Ghanas jungle.

■ Allerede under Nürnberg-processen blev Horst Schumanns navn knyttet sammen med de såkaldte »medlidenhedsdrab« på syge, invalide og gamle (isser øvsnave) tyskere, som Det tredje Rigets styre ønskede udryddet som en belastning for den nye tid. Schumann var professor Karl Brandts nære medarbejder — og samme Brandt var tillige SS-generaljagt og leder af udryddelsesprojektet.

Også under den senere Heyde-sag, der ligeledes angik »medlidenhedsdrabene« faldt søgelyset i afslørende grad på dr. Schumann. Det blev oplyst, at Schumann var »aktivt beskæftiget« med denne udryddelsesopgave i Sachsen og Würtemberg, og at han fra 1942 gik i gang med steriliseringsforsøg på jøder i Auschwitz. Han arbejdede med røntgenbestråling, og mere end 20.000 jøder døde straks eller senere i forbindelse med for-søgene.

De vesttyske myndigheder synes at have gjort, hvad der var muligt for at få fat i dr. Schumann. Der udsleddes arrestordre på ham allerede i 1947. Den gættog i 1957, da man havde spo-

ret ham til Sudan, men han forsvandt igen. Da han i 1961 dukkede op i Ghana, anmodede Bonn den ghanesiske regering om at udlevere ham. Der er ingen udleveringsaftale mellem de to lande, og de ghanesiske myndigheder har hele tiden holdt Bonn hen med snak om, at »sagen vil blive undersøgt«. I virkeligheden var forholdet det, at dr. Schumann var en særdeles effektiv lægekraft i et område af Ghana, hvor det ellers er så godt som umuligt at få en læge til at stå sig ned. Den norske avis »Dagbladet« Bonn-korrespondent hævder, at den nu afsatte præsident Nkrumah havde planer om at give Horst Schumann og hans kone ghanesisk statsborgerskab for at slippe for mere vrøvl — bl. a. under det statsbesøg i Vesttyskland, som Nkrumah skulle have aflagt i år.

NY HENVENDELSE FRA BONN

Den britiske afdeling af den jødiske verdenskongres krævede i ugen, der gik, at det nye styre i Ghana skulle udlevere Schumann, så at han kan blive draget til ansvar for sine ugerninger. I Bonn ventes der rettet henvendelse til den nye ghanesiske regering om udlevering. Man vil utvivlsomt ved samme lejlighed anmode om at få frigivet den vesttyske journalist Lutz Herold, der forrige år idømtes 75 års tvangsarbejde (senere nedsat til 40 år) for påstået spionage mod Kwame Nkrumahs styre og for valutasvind.

»Dagbladet«s Bonn-korrespondent skriver, at vesttyskerne havde håbet, at Herold ville blive frigivet, samtidig med at Nkrumah anmodede Bonn om større udviklingshjælp. Hidtil har Ghana fået en 20-års kredit på 30 millioner D-mark og tilsagn om 20 millioner til et elektrificeringsprogram.

Ingen har bidraget mere til at gøre udviklingshjælpen upopulær i Vesttyskland end den afsatte præsident, erklærer korrespondenten videre. Ghanas ambassadør har den kostbareste Rolfs Royce i Bonn-området, og billeder af den bliver med jævne mellemrum bragt i den vesttyske presse. Men hverken dommen over Herold eller Nkrumahs forkærlighed for massemorderen fra koncentrationslejrene satte nogen stopper for udviklingshjælpen, således som det blev krævet fra mange sider...

»MIT NAVN FORVEKSLT«

Mens det vel er tvivlsomt, om Horst Schumann bliver udleveret, vil den dyrt kørende Ghana-ambassadør efter alt at domme blive ramt på den del af præstigen, der er knyttet til Rolfs Royce'en. Den

ghanesiske kupleder, general Ankrah, har i sine bebudede økonomiske sparebestrebelse bl. a. understrøget »den byrde, som vore diplomatiske repræsentationer udgør«. Så det er jo nok muligt, det bliver til en enkelt Mercedes i stedet.

Men massemorderen fra Auschwitz kan sikkert fortsætte sin lægegerning. Det hævdes, at han er afholdt af befolkningen. Selv siger han, at hans navn må være blevet forvekslet med en andens...

Nkrumah

Ghaneser i Accra

Stigning i højre-radikale og antisemitiske tendenser i Vesttyskland. — Forbud mod yderligtgående højre-aviser overvejes

Formanden for indenrigskomiteen i forbundsdagen, socialdemokraten Hermann Schmitt-Vockenhausen, har erklæret, at parlamentet i nær fremtid vil beskæftige sig med muligheden for at forbyde de yderligtgående højre-aviser. I slutningen af 1965 var der i Vesttyskland 113 højreradikale organisationer med omkring 28.600 medlemmer. Året før var der 119 organisationer med 22.500 medlemmer. Der er altså en svag stigning at spore. Nazistiske og antisemitiske handlinger steg i fjor. Mens der i 1964 blev registreret 171 tilfælde, var der i 1965 521 tilfælde. Over halvdelen af disse handlinger bestod i, at kendte eller ukendte gerningsmænd malede hagekors og antisemitiske paroler på husmure.

Stein Viksveen.

Udenrigsminister JOHN LYNG

— angribes i ryggen.

NORSK HØJRE-AKTION MOD PARTIETS UDENRIGSMINISTER

»Morgenbladet« i Oslo forarget over John Lyngs holdning til Vietnam, hans forestående rejse til Sovjetunionen og hans invitation af Kosygin

■ Det konservative »Morgenbladet« i Oslo har indledet en ejendommelig aktion mod et af de konservative medlemmer af den borgerlige samlingsregering — selvste udenrigsminister JOHN LYNG.

Bladet lægger højlydt forargelse for dagen over udenrigsministerens nagerne holdning i Vietnam-spørgsmålet og over, hvad man betegner som hans »fraternisering østover«, hvormed man ganske enkelt sigter til den omstændighed, at John Lyng agter at besøge Sovjetunionen, og at ministerpræsident Kosygin er inviteret på gen-visit i Norge.

■ Det udtrykkes bl. a. således i »Morgenbladet«:

— Men vi tror, at de borgerlige vælgere først og fremmest ønsker sig en helt igennem ærlig (fremhævelsen er »Morgenbladet«s) regering — en regering, som ikke plejer »venskab« med politiske ledere, hvis magt holdes oppe gennem terror og meningsstvang.

Man kunne fristes til at spørge, om avisen havde mobiliseret samme grad af forargelse, hvis udenrigsministeren var rejst f.eks. til Portugal — men lad os plukke lidt mere fra denne del af bladets angreb på dets eget partis udenrigsminister:

»Det hjælper kun lidt med ord og protester, når landets egne myndigheder ikke følger det op. Tror man, at en Kosygin eller en Breznev finder særlig grund til at tage notits af resolutioner fra en forfatningsforberedende eller et studentsamfund, når de samme dag modtager hyggelige invitationer fra det eneste sted i Norge, der har nogen grund til at tage hensyn til — regeringen?

Der er temmelig mange nordmænd, som så hele fraterniseringen østover som et udslag af, at vi havde en socialdemokratisk regering, som trods alt led af et gammelt kommunist-kompleks, som det ikke var så let at skille sig af med. En stemme på de borgerlige partier ved valget i efteråret anså alle disse også for at være en stemme imod opvarmningen overfor kommunistlandene, specielt Sovjetunionen».

Dagen forinden havde bladet taget sig af udenrigsminister Lyngs holdning til Vietnam. Det hed herom, at »forhandlingspsykosen åbenbart også har smittet af på ellers fornuftige folk, som om man havde med hæderlige mennesker at gøre i Hanoi«. Bladet efterlyste »en klarere og mere helhjertet opslutning bag USA's engagement i Vietnam, bl. a. udenrigsministerens side ...

»Arbeiderbladet« støtter Lyng

Det socialdemokratiske »Arbeiderbladet« beskæftigede sig med det konservative opgør i en leder, hvori der udtales tilfredshed med, at regeringen har lævet sig over den slags forenklinger, som bl. a. »Morgenbladet« anvender, og at den blide i sine erklæringer og i sin praktiske politik uden forbehold har

givet udtryk for, at samarbejde og kontakt med landene i Østeuropa skal fortsættes.

Det socialdemokratiske oppositionsorgan skriver videre, at »skal vi have noget håb om at kunne lægge grundlaget for en varig fred i vor del af verden, må vi afskrive de fastlåste standpunkter fra den kolde krigs tid. Skal vi nå frem til nedrustning og fredelige løsninger af de endnu bestående politiske problemer i Europa, er det nødvendigt med kontakt og samarbejde for at opnå det mindstemål af tillid, som må til mellem parterne, før de vil underskrive noget som helst. Dette er efter vor opfattelse aktivt fredsarbejde og vigtigt fredsarbejde, noget som de allerfleste lande i Vesten forlængst har indset«.

»Blæs ikke liv i Stalin«

»Arbeiderbladet« fastslår, at en sådan politik ikke er udtryk for en latent eftergivenhed over for kommunismen, eller at man dermed går på akkord med den demokratiske livsopfattelse. Vi må erkende, hedder det videre, at vi lever i en anden politisk atmosfære end for blot nogle år siden. Til trods for alle tilbagefald og beklagelige begivenheder er situationen i de østeuropæiske lande i færd med at ændres til det bedre, og vi tror, at kontakt og impulser fra Vesten er den bedste garanti mod, at forholdene vender tilbage til det gamle. Stalin er nu engang forsvundet, og heller ikke »Morgenbladet« er vel på længere sigt tjent med, at der blæses liv i den faldne gud. Så fremt da ikke avisen og kredsen omkring den trives bedst i en sort-hvid atmosfære, hvor frontlinjerne kan tegnes med en grov og unuanceret pensel.

I modsætning til »Morgenbladet« er vi meget tilfreds med, at udenrigsminister Lyng vil fortsætte arbejdet med at udbygge kontakten mellem Ost og Vest. Vi er ikke i tvivl om, at en overvældende del af det norske folk støtter en sådan linje».

O. S.

Kosygin

DYSTER STATISTIK FRA BONN

Indenrigsminister PAUL LÜCKE

BONN ★ Den organiserede højre-radikalisme i Vesttyskland har i 1965 for første gang i mange år vist en svagt stigende tendens. Indenrigsminister Paul Lücke er kommet til denne konklusion i en officiel beretning om højre-radikale og antisemitiske tendenser i Vesttyskland.

Lücke ser ingen aktuel fare for demokratiet men understreger, at påpasselighed er absolut nødvendig. Ifølge det vesttyske efterretningsvesen tilhører halvdelen af alle højre-ekstremisterne et parti.

Der navngives ikke noget specielt parti, men det skinner igen, at det her drejer sig om det kun et år gamle »nationaldemokra-

tiske parti» NDP. Dette parti har ganske vist ikke åbent gjort sig til talsmand for nationalsocialismen — noget der ville stride mod forfatningen og øjeblikkeligt føre til et forbud — men hovedhensigten er trods alt ikke svær at gennemskue.

Indenrigsministeren nævner med navn »Deutsche National- und Sozialen-Zeitung«. Med en raffineret blanding af legitime nationale krav og en ansvarslos polemik mod de allierede og især mod Israel står bladet, ifølge Lücke, had, hvor forsoning og forståelse er nødvendig.